

MAGYAR NÉPLAP

FUGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Égész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Szent István királyról.

Budapest, augusztus 12.

Tudni kell minden magyar-nak, hogy mi alapon meg első királyunkat, egyház szentnek is a történelem pedig nagynak iktatott be. Mert az, hogy törvény rendeli ünnepnek az augusztus huszadikát és az, hogy e napon valóban ünnepet ül a magyar nemzet, nincs nyomós ok nélkül. Valamint azt se ok nélkül dalolja a nép, hogy vérebe iratott, szívébe ojtott ezen első és szent királynak tisztelete.

Köszönni valónk van, sok köszönni valónk ezen első királynak. Nem életében, nem is azonnal halála után tudtuk meg, mennyi ez a köszönni való, hanem csak később, mikor századok dicső és változatos története, nemcsak hazánknak, hanem a körülöttünk forgó világnak egyetemes története tanított meg rá.

Nem állott magában a magyar nemzet azzal a ténnyel, hogy napkeletről napnyugatra szállott uj hazát keresni. Testvérnépek egész sorozata tette meg előttünk ugyanazt az utat. Ugyanonnan indultak ki: a tu-

ráni fensikről; és ugyanoda értek: a Duna partjára. Utjukat éppugy tették meg, mint mi és letelepedtek éppenyugy, mint az ősz magyarok. Tehát kezdet és folytatás egyforma volt. A sikernek első fejezete is egyforma

mert meghódították, de nem tarthatták meg, mert nem biztosították.

A szomszéd népek egy darabig rettegtek vészhozó nyilaikat és halált osztó fegyvereiket, de mikor a honfoglalók megpihenendő lerakták a félelmes fegyvert, akkor elérkezettnek látták a visszafizetés óráját és majd egyesült erővel, majd összetett furfanggal kisépérték a jövevényeket az alig foglalt hazából. És a torló hadjárat nemcsak hazájától fosztotta meg a hun és avar népeket, de életüktől is. Szétszóródtak, kiveszett a fajtájuk, hirmondó is alig maradt belőlük. Az is lehet, hogy a sebzett lélek mélyen szántó szégyene üzte őket halálba vagy bujdosásba.

Ki kételkedik, hogy Europa egyesült erejével szemben az ősz magyarok vitézsége is épp oly kevés lett volna, mint volt a hunoké? Ki ne tanulna a történelem

tanulásaiból annyit, hogy egyforma körülmények egyforma eredményeket is okoznak? Nos, akkor ki ne csatlakoznék ama római hadvezér véleményéhez, ki nem járult hozzá a tervhez, mely szerint irtó hadjáratot

volt. Csak a vég volt nagyon különböző.

A testvérnépek, hunnok és avarok, nem tudták megtartani az elfoglalt uj hazát. Azaz nem is tudtak hazát alkotni az ujonnyert lakhelyből. Éltek rajt,

akartak indítani a magyarok ellen, mert — ugymond — elmulik ez a nép is szomszéd-ságunkból, akárcsak elődjei, kikhez hasonlóknak, rokonoknak látszanak!

És hogy a római hadvezérnek szava nem vált be, azt kinek köszönhetjük? bizony, csak szent Istvánnak, első királyunknak!

Ő izmosította meg az árpádi alkotmányt annyira, hogy a vérszerződés valóra is vált. Ő munkálta, hogy nem csak írásos malasztban, hanem a való életben is nemzet lett a magyar. Törzsek barátsága helyett nemzeti öntudat forrasztotta egygyé a magyart: ezt első István király művelte nemzetén.

És ez a nemzeti öntudat az napokban oly erős alapot kapott, hogy kitart mind e mai napig. Bár tengernyi vihar és számtalan viszály, roppant próbák és iszonyu csapások tették imitt-amott már-már kérdésessé, csak megmaradt sajátunkul. Jól lelkünkbe véste azt szent István király!

A nemzeti tudatból sarjadt aztán sok erényünk, melylyel a világ becsülését és bámulatot tudtuk kivívni. Bátran mondhatjuk, hogy ezer éves fennmaradásunk is azon nemzeti tudatot követelte alapul, mely tiltó gátat minden beolvadási kísérlet ellen.

Nincs a világnak nemzete, mely a tatárdulást oly gyorsan kiheverte volna, mint a magyar. Nincs olyan, mely az Anjouházból való idegenvér királyoknak idegeneket bevonó politikáját oly győztesen állta volna ki, mint a magyar. Nincs a világon nemzet, mely a török félholdnak közel háromszáz éves zsarnoki uralmát olyképp viselte volna el, hogy a beolvadásnak még csak hirmondó nyoma se maradt a nép lelkén, mint a magyar! És ha tudomásban tartjuk mindazt a temérdek nyílt vagy titkolt ter-

vet, pródálkozást, melylyel a némettség törekedett, hogy miniket felszippanthasson és ha tekintetbe vesszük, hogy e célra a némettség mennyit áldozott erőben és vagyonban egyformán, de ugyanakkor látjuk, hogy nem németesedik sehol a magyar, sőt ellenkezőleg magyarosodik a német, ha körünkbe téved: akkor emelkedünk csak a kellő magaslatra, hol szent Istvánnak ajándék-örökségét, a nemzeti öntudatot megbecsülni tudjuk.

A történelemből leszűrt ilyen tapasztalatok nyugtatják meg lelkünket, ha néha aggodalom lep meg, hogy mit rejt száunkra a jövő?

Nem korhadó fa, nem morzsatag kő a mi államunk. Nem kiháló félben való a mi fajtánk. Noha ezt hirdeti rólunk a szomszéd német és noha akad magyarul beszélő idegen szív is, mely ezt arcunkba vágja. Ellenkezőleg! Hiszen a nemzet emberekből összetett nagy család, melynek tagjai az években születnek és halnak, tehát mértéken túl nem öregszenek, hanem utódot állitanak a sorba.

Óh, szép és dicső jövő vár még a mi nemzetünkre, a magyarrá!

Csak hogy ennek záloga van: Meg kell őrizni a talapot, mit eddig jónak igazolt a multunk. Ápolni, sőt fokozni kell a nemzeti öntudatot és ápolni mellette a szent Istvántól hagyott másik nagy és szent örökséget: a tiszta, ősi vallást és erkölcsöt.

Míg a magyart meg nem lepi a kislelkűség, míg biztonnával hiszi és vallja, hogy nem vagyunk egyik népnél se alábbvalóbbak, míg kitartóan ragaszkodik a pápaság által képviselt krisztusi valláshoz: addig olyan szilárd alapon nyugszik jövője, hogy meg nem ingatja azt a világtörténelem bármily magasra csapó hullámverése.

És mindaddig képes is lesz világra szóló nagy hivatását betölteni: összekelő kapocs lesz a Kelet és a Nyugat között.

Nemzeti ünnepünk.

Szent István király napja.

Győr vármegye 1907. év október 28-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy Szent István király ünnepé megveszerte méltóan megtartassék; ez ünnepegeknek pedig a történelmi tények által kijelölt központja *Pannonhalma* legyen. Győr vármegye első nemzeti ünnepét az idén augusztus 20-án üli meg.

Dr. Széchényi Miklós gróf győri megyés püspök ez irányban a következő rendelkezést tette:

„Győr vármegye közönsége elhatározta, hogy szent István király ünnepén a vármegye tisztikara Pannonhalmán testületileg vesz részt évenként az isteni tiszteleten az ottani főmonostor templomában, melyet szent István alapított és építette; elhatározta, hogy a törvényhatósági bizottsági tagokat és a vármegye összes közönségét Pannonhalmára hívja és kéri e napra, hogy a magyar királyság megalapítójának ünnepe az eddigi kereteket meghaladva, a nemzeti jelleg kellő kidomborításával tartassék meg.

Felhivom Győr vármegye katolikus plebános urait, hogy minél nagyobb számban való megjelensre buzdítsák hűveiket e napra.

Dr. Fehér Ipoly v. b. t. t. pannonhalmi főapát Goda Béla alispánnal egyetértőleg a pannonhalmi ünnepség programjint a következőleg állapította meg:

1. A megyei urak és küldöttségek gyülekezése a győri pályaudvaron. Indulás külön vonaton reggel 6 órakor Pannonhalmára.

2. Szent mise délelőtt 9 órakor a főapátsági templomban, pontifikálja a mindenkori főapát vagy helyettese fényes segédlettel.

3. Egyházi beszéd Szent István királyról. Méltassa a nagy királynak hazafias, történelmi, államalkotói és törvényhozói szempontból. Tartja a főapát által fölkért rendtag.

Délben a főapátnál diszebed, Szentmárton község szegényei pedig közebeden részesülnek.

Délután visszautazás.

Goda Béla alispán körlevelet intézett a vármegye törvényhatósági

bizottságának összes tagjaihoz, felkérve, hogy az ünnepségen teljes számban felekezeti különbség nélkül részt vegyenek. Hason felhívást kaptak a vármegye összes tisztviselői is.

Az alispán az ünnepségre meghívta a nem katolikus hitfelekezetek egyházi hatóságait is. Mint-hogy az ünnepély teljesen hazafias jellegű, a különböző hitfelekezetek mindenestre kivétel nélkül képviseltetni fogják magukat a vármegye nemzeti ünnepén minden évben.

Végül Goda Béla alispán megkereste a vármegye összes községeit, hogy saját hatáskörükben a kellő intézkedéseket tegyék arra nézve, hogy a vármegye minden községe szent István ünnepén lobogódiszt öltsön, alkalmi ünnepélyek tartassanak és *község szegényei e napon közebédet kapjanak*, nehogy az államalkotó nagy király napján valaki éhezze a vármegyében!

Esztergomban minden évben két napos ünnepség keretében ülik meg szent, első királyunk emlékét, melyet a városi tanács a főegyház megyei hatósággal közösen rendez. 20-án diszfelvonulásban járulnak az esztergomi polgárok a Simor primás által restaurált kápolnába, mely azon a helyen épült, hol Szt. István született. A vidékiek körmenete is e felvonuláshoz csatlakozik. A székesegyház gazdag kincstára, a primási képtár és könyvtár, valamint a bazilika összes látnivalói az érdeklődők számára egész nap nyitva maradnak.

Zeppelin léghajója elégett.

A művelt világ egész tere osztozkodott Zeppelin gróf diadalában mult héten, mikor a kormányozható léghajón megtette első sikeres útját. Hosszu utazásában bebizonyította, hogy hajója igazán kormányozható a légben. Az ujon-gást azonban csakhamar felváltja a részvét: az első diadalmas léghajó kigyulladt és porrá égett, teljen megsemmisült.

Még élénk emlékezetünkben van, hogy a francziák kormányozható léghajóját is csuffá tette a végzet. A Patrie nevű hajót, miután megtette útját sikerrel Párisból Verduné-ba, elkapta a vihar és miután tönkre verte, elsodorta messzire, valahová az északi sark vidékére.

Lehetetlen, hogy észébe ne jusson az embernek a régi bölcs mondás: nem eleme embernek a

levegő. Mert noha kormányozható a léghajó ideig-óráig, annyi veszedelem tátong felé a magasban, hogy eme bizonytalan országuton még soká lesz várandó az igazi biztonság. Mert nem elég a léghajót kormányozni, hanem megvédeni is kell azt a szélvihar ellen es a robbanás ellen.

Zeppelin léghajóját nem fenn a magasban érte utol a gyászos sors. Le kellett szállania, mert egyrészt fogytán volt a benzinje, másrészt csak egyik motorja volt hajtóképes, a másik romlott. Hogy a két hiányon segítsen, leszállott a Rajna partján Echterdingen nevű városkában, hol száz műszaki katona várta segítséggel. A víz fölött rögzítették meg a ballont és munkába vették a rossz motort. Zeppelin maga bement a városkába, hogy kipihenje érthető izgalmait. Hetven éves ősz ember a feltaláló, bizony a diadal is megviseli idegeit. Ek-kor történt, hogy hirtelen támadt vihar felemelte a ballont. A fogó kötelek csakhamar kifeszültek. Hogy a nagyobb bajnak elejét vegye a gépész működésbe hozta a megmaradt motort. De egy szempillantás alatt megtörtént a világraszóló katasztrófa. A még meglevő benzinkészlet felrobbant a sok szabálytalan rázás alatt, szétvetette a kosarat, lángba borította az a katrészeket. A láng pedig felnyart a ballonig, belekapott, óriási durranás reszkettette meg a levegőt, a ballon gáza egyet robbant és a burka egyetlen lángban megszűnt. A fa és vas váz az óriási lökés következtében elröppött vagy másfél kilométernyire, ott lezuhant és mélyen belefuródott a földre.

Emberéletben is van áldozata a katasztrófának. A főgépész és két segédje súlyos zuzódásokat és égési sebeket szenvedtek, gyógyulásuk szinte kizárt dolog. Maga Zeppelin csak hívásra jött a gyászos színtérhez, hol sirva borult a földre és vigasztalhatatlan volt.

Alig egy óra alatt betelt egész Europa a nagy csapás hírével. A hová táviró mehetett, ment, hogy hírül vigye a kormányozható léghajó rossz sorsát. Kivált Németországot sujtotta le a riasztó hír. De bínat és kétségbeesés helyett nagy elszánás töltötte be a nemzet szí-vét. Elsőnek a császár távirata érkezett Zeppelinhez, melyben őv a csüggedéstől és felajánlja a szükségesség tőkét, hogy új léghajót csinálhasson a feltaláló. A birodalmi kancellár legett táviratoz, hogy kétszáz ezer márkát folyósít Zeppeli-

linnek új munkához. Hasonlóan az egész németiség megmozdul. Minden város, falu, egyesület és kör gyűjtést indít. Milliók állanak máris a feltaláló rendelkezésére, hogy mását készíthesse a diadalmas eszmének.

Zeppelin már korábban belefogott második léghajója építéséhez. Ha már most a pénzt megkapja hozzá, egy tekintélyes gyár pedig ingyen ajánlja fel a szükséges fémekeket neki, akkor szeptemberben kész lesz az új léghajó, meyltel aztán Zeppelin újra felszállhat és új diadalt arathat.

Joggal irhatta a császár, hogy ez az eszme ma már nem is Zeppelin grófé, hanem az egész német nemzeté. A németiség megmutatta, hogy nincs áldozat, melyet a nagy eszmére sokallana. Mesterlegények egyletei, iskolás gyermekek társaskörei, szegény katonák ezredei is gyűjtenek hozzá.

Eszembe jut is és fájva emlékszem rá, hogy mikor Magyarországon valaki a kormányozható léghajó vagy a repülőgép eszméjével nem átal a nyilvánosság elé lépni, akkor azt megmosolyogják és boldognak titulálják. Egy kolosvári egyetemi tanárnak felmondta házi-ura a szállást, mikor megtudta, hogy a nagy tudós kormányozható légi gépen dolgozik. Félt, hogy ilyen ember még a szálláspénzt se tudja fizetni. Hány jó magyar fejnek jó magyar eszméjét teszi így tönkre a kishitűség és lekicsinylés... A német ellenben hevül és ad is, ha merész vívmányt fedez föl valaki fejében.

POLITIKAI VILÁG.

• Edvárd király utazása.

Edvárd angol király kedden dél-előtt Németországba, Kronbergbe érkezett s meglátogatta II. Vilmos német császárt. A királylyal van Hardinge külügyi államtitkár, II. Vilmos császár rendes kísérője nevezetesebb utazásain. Edvárd király csak egy napig időzött a német császárnál; szerdán reggel Ischlbe érkezett s itt Ferencz József királyt látogatta meg. A találkozáson jelen volt Aehrenthal közös külügyminiszter is. — Edvárd király látogatásai

ezuttal nagy fontossággal bírnak. Legnevezetesebb tárgya volt az uralkodók és államférfiak tanácskozásának a törökországi új helyzet. Valószínűleg megegyeztek abban, hogy Maczedóniát egyelőre Törökországra bízzák s a míg magában rendet tud csinálni, addig nem erőszakolják rá a külhatalmak beavatkozását. Anglia és Németország uralkodóinak találkozója továbbá legbiztosabb jele annak, hogy a két állam közt fennállott feszültség véget ért. — A német trónörökös is meglátogatja királyunkat Ischlben.

Bosznia és Herzegovina jövője.

Különös hírt jelent egy szentpétervári távirat. Azt jelenti ugyanis, hogy a magyar és osztrák közös kormány arra figyelmezteti Orosz-

arra utasította a közös hadügyminiszter, hogy tegyen előterjesztést a banjalukai elitáltak megkegyelmezése ügyében. A török alkotmányos mozgalmak közelsége és a magyar közvélemény felháborodása mindenesetre javított a helyzetükön.

Harc Fiuméért.

Nagy gyámoltalanság a magyartól, hogy még máig sem tudtuk véglegesen rendezni azt a kérdést, hogy voltaképpen hová tartozik Fiume? Fiume a miénk, a horvátok ellenben mindent elkövetnek arra nézve, hogy „Rékát“ (így nevezik őket a magyar tengerpartot), tőlünk elkanyarítsák. A horvát papok is erősen mesterkednek ebben az irányban. Így Kukanics, a tulzó horvát érzelmi plébános neszét vette annak, hogy a fiumei plébániához tartozó drenovai

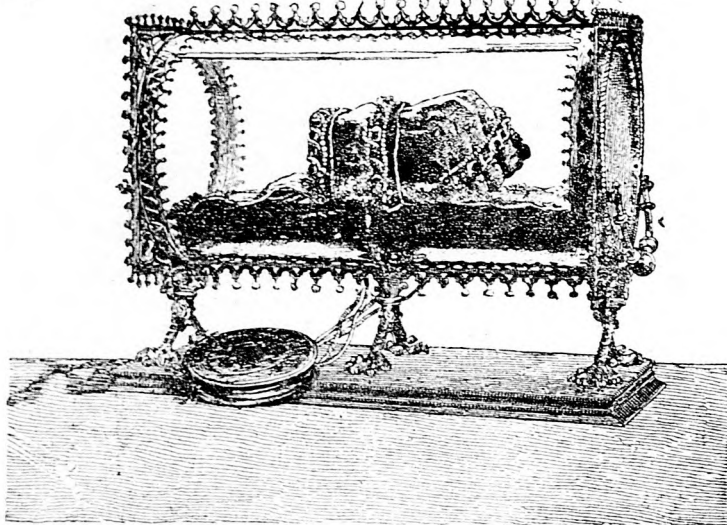
döntség tüntetett Kukanics lakása előtt is, úgy, hogy a rendőrségnek kellett őket szétkergetni. Ideje volna már annak, hogy Fiumét és környékét valamely magyar püspökséghez csatolják s így legalább részben vegyék elejét a horvát kapzsiságnak.

Nemzetiségi mozgalmak.

A hazai nemzetiségi köröknek — úgy látszik — az a legújabb fogásuk, hogy a kulturális mozgalmak ürügye ellen dolgoznak a magyar állameszme ellen. E hó 4-én avatták fel nagy ünnepélyességgel a turócszentmártoni muzeum-egylet új házat. Volt ott cseh, lengyel, morva és horvát vendég s előadtak valami szindarabot is, a melynek az a magya, hogy a magyarok elrabolják a tótok gyermekeit s azokat erőszakosan megmagyarosítják. E hó 9-én tartotta közgyűlését Szilágy-Somlyón az oláh „Asztra“-egyesület. Itt is voltak jelen külföldiek. A magyar társadalom nem vett részt a közgyűléssel kapcsolatos ünnepélyeken s nagy pénzért sem adtak szállást a román vendégeknek. — A külföldiek — akár tót, akár román ünnepélyekre sereglettek hozzánk — annyit mindenesetre láthattak, hogy a nemzetiségek mily szabadon sértgethetik a magyart s így pusztá mese az a magyar zsarnokság, melylyel a külföld füleit telekiabálják. Itt említjük meg, hogy vasárnap népes tót társaság érkezett Prágába az ottani kiállítás megtekintése végett. Egy cseh lap azt írja, hogy a tótok azért jöttek oda, hogy „erőt merítsenek további küzdelmeikre, aztán visszatérhetnek mostoha-hazájukba.“ A társaságot pedig azzal köszöntötte egy városi tanácsos, hogy „egy ujszláv korszak küszöbén állunk, a mely a tótokra nézve is szebb jövőt jelent.“ Egy szóval nem ártana, ha a kormány kissé letörné a nemzetiségi urak megnőtt szarvát!

A nagyszerb összeesküvés.

Egy Nosztics György nevű, szerb politikai ügynök nem rég röpiratot írt, amelyben elmondja, hogy a szerb király tudtával s a szerb trónörökös támogatása mellett, a szlávok által lakott tartományokban összeesküvés létesült Nagyszerbia alakítására. Ez az összeesküvés rendezte volna a Montenegróban idejekorán megelőzött bombamerényletet, felzaklatta volna Boszniát, Herzegovinát, Horvátországot stb. Előadja a röpirat, hogy Horvát- és Tótország sok előkelő embere keveredett belé az összeesküvésbe, a többi közt a magyar képviselőház két tagja: Pribe-

Szent István király jobb keze ereklyetartóban.

országot, hogy Törökország alkotmányos mozgalmai hatással lehetnek Boszniára és Herzegovinára, ennél fogva itt az ideje annak, hogy az 1877-iki magyar és osztrák-orosz titkos katonai egyezmény végrehajtassék. Ez egyezmény értelmében Oroszország monarchiánkra bizza, hogy mikor foglaljuk el a két tartományt véglegesen s hogy továbbá a Balkán félszigeten nem engedhető meg nagyobb szláv állam alakítása. Ez bizony háborús hír. Megszoktuk már, hogy a monarchiánkat érdeklő külföldi mozzanatok jó hatással vannak a magyar nemzet ügyeire s nem lehetetlen, hogy a török alkotmányos mozgalmaknak köszönhetjük még p. o. a magyar vezényszót is!

Kegyelem a bosnyák raboknak.

A Banjalukában elítélt bosnyákok aligha kegyelmet nem kapnak. Az elfoglalt tartományok parancsnokát

fiók-egyház lelkésze Zigar Pál nem horvát, hanem olasz érzelmi ember. Kieszközölte a modrusi püspöknél, hogy Zigart Lednice horvát községbe helyezték át, ő maga pedig arról értesítette Fiume városa tanácsát, mint Drenova kegyurát, hogy őt bízták meg a drenovai plébánia átvételével s azt maga fogja adminisztrálni. A tanács azonban, kegyuri jogainak megfelelően, követeli, hogy Drenovára más küldessék és annak nevét vele előre közöljék, nehogy oda valamely, a magyarok és olaszok ellen lázító agitátor kerüljön. Az ügy most függőben van, hanem a drenovai jó magyar érzelmi nép, kik magyar nemességüket még IV. Bélától kapták, már is kijelentette, hogy ott horvát papot nem tűr s még a templomba sem bocsátja be. Kétszáz tagu küldöttséget menesztettek Fiuméba, annak jeléül, hogy az egész község velök érez. A kül-

csevics Szvetozár és *Budeszavljevics* a horvát-szerb koalíció tagjai. A röpirat nagy feltűnést keltett; a zágrábi kir. ügyészség vizsgálatot indított, a minek következtében az ügy bírói utra terelődött. Ma már számos nagy-szerb összeesküvő ül a zágrábi ügyészség börtönében. Először *Pribicsevics* Ádám fogalmazógyakornokot, *Pribicsevics* képviselő öcsét tartóztatták le; ennek első dolga az volt a börtönben, hogy az ereit fölmetszette. Csakhamar letartóztatták a képviselő másik testvérét, *Pribicsevics* Valériánt, a karlóczi papnevelő-intézet tanárát. Ennél sok kompromittáló iratot foglaltak le. Ezenkívül is sok tekintélyes horvát és szerb került a börtönbe s még számos letartóztatás várható. A dolog oly komoly, hogy számos szerb vidéken „*Szrpszki szokol*“ (szerb sólyom) című torna-egyesületek alakultak, valóságos katonai szervezettel, amelyek szerint ezek a katonai egyesületek szolgáltatták volna a katonai fölkelés magvát.

Uj minisztérium.

A kormány körében komolyan foglalkoznak a tervvel, hogy szétválasztják Kossuth Ferencz minisztériumának munkakörét és külön vasuti minisztériumot alakítanak, mely azután a postát és távirót is ügykörébe kapná. Egy időben volt is külön közlekedési minisztérium, de ezt Paross Gábornak kívánságára beolvasztották a kereskedelmibe. A felszaporodott munkahalmaz azonban újra kívánatosá teszi a szétválasztást.

Külkereskedelmi politika.

Nagy érdeke az országnak, hogy ipara számára külföldi piacot tudjon szerezni és ha a kormány ez irányban tevékenykedik, hát csak elismerés illeti. Azonban a módok ellen jogos kifogások hallhatók. Így szemét szur, hogy a piacok megszerzésére olyan embereket küldenek ki, a kik kereskedelmi tudásban föltötte fogyatékosak. Például Urugvajban (Délamerikában!) Odescalchi herczeg tölti be ezt a tisztelet, de betölti nem talán nagy ur passzióból, hanem évi 40.000 korona honoráriumért. Hasonlóan Londonban az ugynevezett kereskedelmi szaktudósító, névszerint Ruttkay Vilmos 48.000 korona évi fizetést huz. És hogy ez az ur Kossuth Ferencznek unokaöccse, hát az csak jobban szurja a szemét. Kossuth Ferencznek sokkal inkább kellene tartózkodnia az ilyen rokoni dédelgetéstől az ország pénzén, mint bárki másnak! Belgrád-

ban is van egy szaktudósítónk, tizezer korona évi fizetéssel és ez az ember a leghangosabb azok közt, kik a magyar államot szidják, ócsárolják.

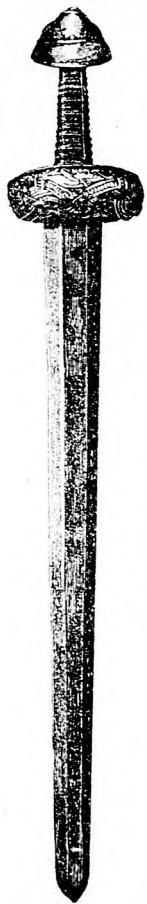
A kormányelnök utai.

Három fontos előterjesztéssel járult Wekerle a király elé Ischlben.

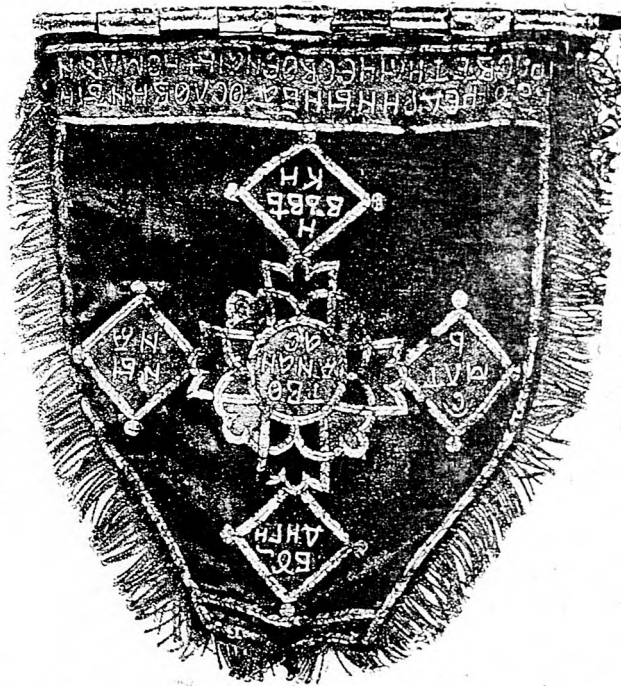
erősíti meg, azonban még nem él ama jogával, hogy feloszlassa a szerbek kongresszusát. Ugyanez a gyűlés kap felhívást, hogy más pátriárkát válasszon. A jövő év költségvetésének vázát is bemutatta királyunknak a miniszterelnök, végül tolmácsolta a magyar kormány és

1. Himzések a királyi paláston; szent István király és Gizella királynő arczképei.

2. Szent István király kardja.

3. Szent István király erszénye, melyet a koporsójában találtak meg.

Első volt a minisztertanács határozata az általános választójogról. Nem kész törvényjavaslatot vitt Wekerle, csak a fő pontokról való felfogást bocsájthatta a felséges ur ítélete alá. — Második volt a szerb pátriárka ügye. Ebben már döntött is a király. Zmejanovics választását nem

nemzet hódolatát a király születésnapjára, mely a hetvennyolczadik lesz jövő hét keddjén. — Ischlből visszajövet egy napot Bécsben töltött Wekerle és tárgyalt a közös miniszterekkel leginkább arról a határról, melyet az új török alkotmány tesz Bosznia népeire.

TÁRCZA.

Tanács.

Meg ha komor gondok
Közt is folyik elted,
Hidd el, „hasznodra” lesz
Egy kicsi költészet.

„Hasznodra”, így mondom,
Mert ha kifáradtál,
Lelked úgy felüdül,
Ha egy dalt daloltál.

Szárnyaló lelekkel
Dolgod könnyen végzed.
Így válik hasznodra
A dal, a költészet!

A mosónő.

Tehetős honfitársaink egy része mindenáron csak külföldi fürdőre megy, mikor rá köszönt a forró nyár. Külföld alatt ugyan inkább csak Ausztriát kell érteni; az osztrák fürdők tája hangos a magyar szótól. És ha megkérdezzük a kifelé igyekvő magyart, miért kerüli el kies fürdőinket, miért hordja a drága pénzt idegenbe, azzal érvel, hogy itthoni fürdőink és nyaralóhelyeink csak kopasztják a vendéget, ellenben odakinn úgy bánnak vele, mint a himes tojással.

Ezt a himes tojással való bánásmódot jellemzi most egyik olvasónk, ki nemrég tért vissza a Salzkammergut fenyves tájáról.

Körülbelül tíz nappal a hazatérése előtt, ugymond, odaadta fehérneműjét mosásra. A mosónő a fürdővel szomszédos kis faluban lakott. Azonban a tiszta ruhával annyira megváratta, mintha legálább is Ázsiában lakott volna. Végre megjött, de ruha nélkül, azonban annál több könnyel és erős sirással. Kezét tördeli és jajveszékkel szörnyen. Remeg egész testében és szólna is valamit, de a sűrű csuklás miatt nem érteni szavát. Végre nagynehezen kinyögi,

hogyan mi történt: az egész fehérneműt, melyet már szép tisztára mosott, valami gaz tolvaj az éjjel lelopta a padlásról.

A sváb asszony annyira kétségbe volt esve, annyira megtörtnek látszott, hogy utoljára még a kárvalott fürdővendég szánta meg és sietett vigasztalására. Leküzdötte bosszuságát és megnyugtatta a mosónőt, hogy ne féljen, ő nem jelenti fel, nem is kér tőle kárpótlást.

A sváb nő letörülte könnyeit, hosszú, kacskaringós mondatokban elrebegette háláját — aztán kivon köténye zsebéből egy gyűrött czédulát és szó nélkül a vendég felé nyújtja.

— Mi ez? — kérdi amaz csudálkozva.

A mosónő, a világ legtermészetesebb hangján, sőt nehezen titkolható bosszusággal felelte:

— Mi volna kérem? hát a számla. Csak nem kívánja az ilyen finom ur, hogy egy szegény mosóasszony ingyen mossa ki a ruháját.

Az aventini vak nő. (7)

Plantilla az első hetekben a legkörülményesebb intézkedéseket tette meg villája körül, hogy Pál apostol ellenségei elől megvédelmezze. Később már alábbhagyott a keresztényüldözés s így kevésbé kellett életéért aggódni. Maga az apostol fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki Linus-szal és Cletus-szal egyetemben, hogy Krisztusnak szétriasztott nyáját újra egybeterelje, hitőket fölélenkitse s a tehetősebbeket áldozatkészégre bírja a szegény hittestvérek iránt. A zivatar leveri ugyan lábáról a vetést, de az csakhamar ismét kiegyenesedik, mihelyest a nap a felhők mögül előbukkan.

Az apostolra nézve minden veszély végkép eltűnt látszott, midőn Sándor, a kovács, maga is áldozatul esett keresztényüldözési dühének. Tulságos buzgalma ugyanis gyanút keltett s a midőn azt a vádat adták be ellene, hogy az elítéltek konfiskált vagyonkájából bizonyos összegeket magának tart vissza, ez elég volt

arra, hogy ő reá is kimondják a halálos ítéletet.

Pál azzal hálálta meg Plantilla vendégszeretetét és oltalmát, hogy őt napról-napra közelebb vitte a kereszténységhez. Egyszersmind minden más esetben és alkalommal készséges tanácsadója és segítője volt a szerencsétlen vak nőnek.

— Az emberek gonoszsága miatt vesztettem el látóképességemet, — mondta egykor Plantika mély háláérzettel Pálnak, — ám a te Istened kárpótolt engem veled. De mondd csak, ha ez az Isten csakugyan olyan jó, mint azt te váltig hirdetni szoktad, nem kérhetnéd őt arra, hogy nekem ismét visszaadja szemem egészségét?

— Isten rendelése az, nemes hölgy, — válaszolt az apostol, — hogy elveszíted testi látásodat, de csak azért, hogy lelki szemeiddel hamarabb észrevedd az igazság fényét. Ha majd egyszer teljes szívből hinni fogsz Jézusban, úgy ő, a ki annyi vakot meggyógyított, a te látásodat is bizonyára visszaadja, ha ez reád nézve üdvös lesz.

Az csakugyan igaz, hogy mióta az egy Istenben és egyszülött fiában, Jézus Krisztusban hiszek, azóta bensőleg egészen átalakultam. S ha mindjárt nem is értek meg mindent tisztán, mint például utolsó ítéletkor a halottak föltámadását, mit oly beszédes szavakkal irsz le nekem s a mi a kereszténységnek egyik alapelve, ha mondom, bármily nehezemre esik ezt hinnenem, — az a fény, a mely nagy öröömre már-már derengeni kezd előttem, végre is minden ködöt és homályt el fog oszlatni. Csakhogy — igen türelmesnek kell lenned veled szemben. Hogy szemeim kialudtak, tulságosan magamba zárkóztam lettem s ilyenkor tömérdek kétely, gondolat és kérdés merül föl bennem, melyek úgy hatnak rám, mint a nap korongja elé tolnakodó vastag füstfelhők. Azt gondolom, sokkal előbb és könnyebben válnék hívővé, hogy ha világtalan nem lennék.

— Ha én vakultam volna meg... szólt most az apostol sajátságos ko-

molysággal, de megakadt és nem folytatta mondókáját.

— Nos, ha *te* va... Isten óvjon meg téged ettől a rettenetes csapástól! De hogyan jut eszedbe ez a különös föltevés? És mi történnék akkor, ha véled esett volna meg a szerencsétlenség?

— Ne kérdezd, jó asszony! Majd megtudod annak idején!

S ezzel az apostol más tárgyra terelte át a társalgást.

Tulajdonképpen mire célzott Pál e szavaival?

Valának oly dolgok is, melyeket Plantilla előtt nem akart szóba hozni. De néhány héttel később levelet írt Ephesusba Timotheushoz, a melyben többek között így is írt:

„Eltűrök mindent, a gonosztevő lánczait is az evangéliumért; egyedül Isten szava nincs lebilincselve. Közel az idő, hogy áldozatul vetnek engem oda és felszabadításom órája közeleg. A jó harczot végig harczoltam, utam végére jártam, hitemet megőriztem. A továbbiakban az igazságosság koszorúja vár reám, melyet az Ur, az igaz Bíró ama napon nekem nyújtani fog.“ (II. Timoth. 2, 9.)

Pál a tömlöczben senyvedt s a vértanuságnak nézett elébe, midőn az idézett levelet Timotheus nevű tanítványához intézte.

Mi történt tehát?

Nero bűnre akart csábítani egy rabszolgánót, a kít az apostol térített meg a keresztény hitre. De mivel nem ért célzt, a császár ktpuhaltatta, hogy ki csöpögtette lelkébe a keresztény tanokat. Így került Pál a börtön fenekére.

Egy pillanatra sem volt kétség az iránt, hogy a börtönt csak akkor fogja elhagyni, ha a vesztőhelyre hurcolják.

VIII.

Hasztalan iparkodott Nero előbb a zsidók kiontott vérében, majd utána a keresztények még borzalmasabb kivégzésével magát a gyujtogatás vádjától tisztára mosni s hiába volt minden fáradhatatlan tevékenysége a város ujjaépítése körül, azért a közhit erősen megmaradt amellett, hogy ő volt az, a ki bűnös örületé-

ben Rómát a lángok martalékául odadobta. És bár a hamvakból új életre kelt város szebb volt az előbbinél, mindamellett a lakosság-nak kedvesebb volt a régi Róma szűk utcáival és ódon zugaival. Az emberek ragaszkodó szeretetet tanusitanak mindahhoz, a mi régi. Az idő rozsdája s a századok pora mindent tiszteletreméltóvá tesz. Rómában számtalan templom és kápolna emelkedett, a melyekhez hozzáfűződtek a város ősi mondái. Más épületek művészi szempontból voltak becsesek, ismét mások a nép különös tiszteletének voltak tárgyai. Az Augustus és Tiberius korából való szobrok s egyéb műtárgyak nagyjából tönkrementek a lángok között. Őszszel aztán beköszöntött az esős időszak, majd pedig következett a tél s a lakosság kedvetlenül vonult be a még nedves, nyirkos uj házakba, a hol a családok naponta, sőt óránként tapasztalhatták ezernyi apró, de szükséges dolog hiányát. És hányan voltak azok, kik a lángok által legközelebbi hozzátartozójukat vesztették el! Így tehát Nero bármit tett is, az ellenszenv nem csökkent iránta. Ha mindjárt újabb szigorral és kegyetlenséggel boszulta is meg magát, ezzel annyit ért el, hogy az általános elégtelenség csak fokozódott. Összeesküvés is támadt a császár élete ellen, a melynek élén Plautius Lateranus állott s mely az utóbbi csa-

ládjának tökéletes kiirtásával és birtokainak elkobzásával járt. Ez a szigor persze félelmet keltett, de a hangulat nem változott most se és Nero maga is érezte, hogy élete többé nincs biztonságban az összeesküvők törétől.

Mióta Pál apostol lánczra verve a börtönben sanyalódott, a római keresztények mindent elkövettek szörnyű helyzetének megkönnyítése végett és mint annak idején a fogoly Péterért a jeruzsálemi egyház szünet nélkül imádkozott, hasonlóan a rómaiak is Pál érdekében ostromolták az eget.

Senkisésem érzett nagyobb veszteséget, mint Plantilla. Rebekka nélkül és Pál nélkül nem volt ember e föld hátán, kit bizalmával megajándékozott volna. Sokszor kérde önmagától: „Miert nézi el Isten, a kít Pál oly végtelen jónak és atyai érzésűnek festett le előttem, hogy egyik csapás után a másik súlyosbodik reám? Miert nem szabadítja meg apostolát, ki egész életében érette munkálkodott, egy elvetemült zsarnok kezei közül? S ha Jupiter és Juno, valamint a többi istenekbe vetett hit csupán csak céltalan balgaság, hátha a Nazarethi Megfeszített iránti hit sem egyéb?“

Ezek a kérdések gyakran fölmerültek Plantilla elméjében, de most nem állott Pál az oldalán, hogy elűzze a fekete felhőt, mely ujjalag lelkére nehezedett. Egyetlen vigaszt ismét csak gyermekei nyujtottak, csak-

hogy komor óráiban azok is terhére voltak. Benső tépelődését és lelki ellanyhulását környezete is megszenvedte, de leginkább saját maga. Nem egyszer öngyilkossági gondolatokkal is foglalkozott: hisz az ókor bölcsészei is azt hirdették, hogy az élet, mihelyt elviselhetetlenné kezd válni, eldobni való. Tervének megvalósításától csupán gyermekeire való tekintettel állott el.

Stephanus, a nevelő, mély részvétellel vette észre urnője megváltozását. A Pál elfogatását követő napokban még elég alkalma kínálkozott, hogy a nevelés megbeszélése kapcsán a kereszténység tanairól is ejtsen egy-egy szót előtte, de utóbb Plantilla ritkán érintkezett vele és szavaira nem sok súlyt vetett.

Stephanus sokszor sóhajtozva gondolta magában, hogy miért nem kapott ő csak egy parányi részt abból a szent hatalomból, a melylyel szent Pál a szívek fölött uralkodni tudott s a mely minden kaput megnyitott előtte?

Egy napon — január vége felé — hírnök jött a villába: a legalsóbbrendű börtön szolgálja s a következőket jelentette Plantillának:

— Egy bizonyos Pál nevű foglyunk küldött hozzád azon hirrel, hogy holnap elmegy villád előtt és reméli, hogy láthat téged és beszélhet veled.

Élete utolsó napján az apostol bizonyos szabadságot élvezett a börtönben és így sikerült aztán neki drága pénzen rávenni ezt az embert, hogy az üzenetet megvigye.

Pal! ez a név Plantilla számára napsugarat jelentett, mely a sötét felhőkárpit mögül előtör.

— Tehát szabadon bocsátották? — kérdé a küldöncztől örömteli izgatottságban.

— Szabadon? Oh nem! De mint-hogy itt kell neki elvonulni házad előtt, az az óhajtása támadt, hogy itt még egyszer beszélhessen veled.

— De hová megy voltaképpen? És miért nem tér be hozzám?

— Betérjen?

Plantilla nem láthatta a gunyos mosolyt, mely e szónál a férfiú ajka körül mutatkozott.

— A salvii forráshoz kísérjük holnap Pált, félóránya a várostól.

— És onnan?

— Ej! ottan majd lefejezik.

Plantilla e hirre összerogyott. Ő maga ugyan sokszor elgondolta, hogy a császári oroszán körmei közül nem lehet menekülni, mégis szíve mélyéig megrendítette az a tudat, hogy az apostol kivégzése már holnap végbe fog menni. Igen meghatotta őt, hogy Pál az utolsó órákban is reá gondolt. És mindjárt eszébe jutott: mit kellene Pálnak tapasztalni, ha a holnapi bucsuzás alkalmával bepillantathatna az ő szívébe és észrevenné ott a beállott nagy változást? Mi lett abból a magból, mit az apostol az ő lelkébe elültetett? Pált az atyai, a lekipásztori szeretet indította arra, hogy halála előtt még egyszer találkozassék vele, — és micsoda vigasszal szolgálhat ő neki cserébe a halál kapuja előtt?

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

A váradi püspök meghalt.

Három évi súlyos betegség után mult szombaton meghalt Szmrecsányi Pál nagyváradi püspök. Messzi Svájcban egy fürdőhelyen keresett javulást bajára, és ott váltotta meg szenvedéseitől a halál, Ritkán szerepelt egyházunk eme főpapja, de tudás, pápi erkölcs és szeretet voltak tulajdonai, melyek miatt mindenki tisztelte. A szegényeknek pedig igazi atyjuk volt, azok siratják legjobban. Született 1845-ben mint Szmrecsányi Jenőnek fia; tizennégyen voltak testvérek és mind előkelő polczra jutott az életben. A most elhunyt püspököt már egyetemi hallgató korában megszerette Samassa egri érsek, akkor még egyetemi tanár és mikor főpap lett, azonnal titkárává tette meg, utóbb oldal-kanonokjává, valamint rábizta az egri jogakadémia igazgatását. A kilenczvenes évek elején szepesi püspök, 1903-ban pedig váradi püspök lett belőle, hol nemcsak papjai ragaszkodtak hozzá feltétlenül, hanem tisztelettel övezték a világiak is. Beteg-

sége daczára is behatóan foglalkozott egyházmegyéje dolgaival és áldozatkészen karolt fel minden jótékony-sági vagy közművelődési célzt. Legutolsó ténye volt, hogy rendezte az agg papok nyugdíjügyét és alapított új tanítóképzőt.

A nagyváradi káptalanhoz, valamint a Szmrecsányi-családhoz mindenhonnan érkeznek részvétynyilatkozatok; elsőnek a magyar kormány és a bécsi nuncius nyújtottak vigaszt a gyászolóknak.

A püspök hült tetemét elsőbb Nagyváradra viszik, hol ünnepies beszentelést kap, onnan Sárosdarócra szállítják át, hol sirbolja van családjának. A kriptában augusztus 15-én fogják átadni örök nyugalomra.

A váradi egyházmegye ügyeit Patotay László nagyprépost vezeti, míg királyunk a nagyjavadalmu és régi stallumot újra betölti.

Honvédség Fiumében. Fiumében eddig horvát katonaság állomásozott, ami szintén nem szolgált a magyar tengerpart magyar voltának kidomborítására s a magyarság terjesztésére. Egyetlen honvédszázad vesztegelt ott. Most teljesült a fiúmeiek régi óhaja, mert magyar helyőrséget kapnak. A Kaposvárott állomásozó 19-ik honvédgyalozezred 3-ik zászlóalját helyezik oda.

Pusztító vihar Szegeden. Rettenetes égháboru dühöngött a mult héten Szegeden. Sok pusztítást követett el a városban, a legnagyobb szerencsétlenséget azonban az *uj-szegedi kenderfonó gyárnál* okozta; a régi kémény rázuhant a fűtőházra, amelyben éppen hetven munkás ebédelt. Közülük *három munkás meghalt*, kilenczen súlyosabb, ketten könnyebb sérüléseket szenvedtek s még tizenhatan sebesültek meg. Az áldozatokat úgy kellett a romok alól kiásni. — Az uj-szegedi kendergyárat huszonöt évvel ezelőtt még a gróf *Tisza* Lajos kormány-biztosságának idejében alapították; akkor a *Salzmann és Társa* cégnek volt tulajdona. Ujabbán részvénytársasággá alakult át; a legtöbb részvény egy *bécsi* pénzintézetnek van a birtokában. Jelenleg *nyolczszáz* munkást foglalkoztat. — A telepen két hatalmas kémény volt. Az új kéményt Szeged városának mérnöke közveszélyesnek nyilvánította, mert már az első fűtésnél két felől is megrepedt; nem használták tovább, a sokféle föllebezés és hivatalos eljárás késleltette az ügy végleges elintézését. Ez alatt a régi kéményt használták, melyről azt beszéltek,

hogya észre
észre
mény
ha az
Addig
kat, n
megtő
dölt.
kideri
lösség
— A
lett te
Cseko
ügym
rost,
az új
a mun
janak.
hogya
mert
okozta

Po
kissze
szava
gimna
gítés
gette
külés
ma is
egy to
nemes
— ne

Vih
csak S
rencsé
és fel
ország
Ujpest
csavar
nagy
hat há
villám
besitet
vasuti
várott
— Na
gyujto
tüzet c
örkasz
döntöt
károka
Egész
vasuti

Din
ellen.
törvén
kátok
ben. Is
bombá
fölröb
senkit.

A
Gróf C
kói hő
a mult
termés
szolgáj

hogy már több év óta vehető észre meghajlása. Ezt a régi kéményt tüstént lebontották volna, ha az új kéményt üzembe vehetik. Addig huzzák, halasztották a dolgokat, míg végre a szerencsétlenség megtörtént s a régi kémény összedőlt. Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a nagy szerencsétlenségért? — A halottakat óriási részvét mellett temették el. A sebésültek közül Csekő Éva is haldoklik. — A belügyminiszter arról értesítette a várost, hogy megengedi a gyárnak az új kémény használatát, nehogy a munkások kenyér nélkül maradjanak. A vizsgálóbíró kijelentette, hogy a vizsgálatnak nincs helye, mert a szerencsétlenséget a zivatar okozta.

Podolin nemestette. Podolin kasszepesi város 20.000 koronát szavazott meg az ottani piarista gimnázium szegény tanulóinak segítésére. Podolin napokig rejtegette II. Rákóczy Ferenczet emlékére ma is Rákóczy toronynak nevezik egy tornyát. Az 1700 lakosu városka nemes közszellemét — úgy látszik — nem változtatták az idők.

Vihar és felhőszakadás. Nem csak Szegeden okozott nagy szerencsétlenséget a szombati vihar és felhőszakadás, hanem Magyarország több helyén s külföldön is. *Ujpesten* háztetőket vitt el, fákat csavart ki a szélvész. — *Aradon* a nagy szélvihar egyetlen utcában hat házat döntött romba s a lecsapó villám többeket súlyosan megsebesített. — *Ruttka* mellett a Tura vasuti hidját elszakította. — *Kaposvárott* számos házat romba döntött. — *Nagybecskerekén* a villám felgyújtotta a szerb templomot; a tüzet csakhamar eloltották. A csendőrkaszárnya egy részét romba döntötte. — *Árvamegyében* is nagy károkat okozott a pusztító vihar. Egész faluk viz alá kerültek; a vasuti közlekedés szünetel.

Dinamitmerénylet egy bíró ellen. *Savu* József, a *dévai* királyi törvényszék bírója, tagosítási munkálatokat végezett *Vádosd* községben. Ismeretlen tettesek *dinamitbombát* dobtak a lakásába. A bomba fölrobbant, de nem sebesített meg senkit. A tetteseket nyomozzák.

A branyiszkói hős leánya. Gróf Guyon Richárdnak, a branyiszkói hősnek, leánya, Bükkaranyoson a múlt héten meghalt. Zárkózott természetű hölgy volt, ki régi hű szolgálóján kívül senkivel sem tár-

salgott, néha napokig se nyitotta fel szobáját. Halála is így érte utól a magányban. Se orvost, se papot, nem hívott. A szabadsághősnek most már csak egy fia él, gróf Guyon Ede, a ki Erzsébetfalván lakik.

Párvy püspök zsarolója. Kovács Klótild, a ki hamis és koholt vádban zsarolási kísérletet tett a szepesi püspök ellen, a börtönben gümőkórba esett és elmeháborodás jelei is mutatkoznak rajta. Az orvosok azt vélik, hogy nem éli meg a kitűzött tárgyalási napot.

Halálos pénzolvasás. Sok embernek van meg az a rossz szokása, hogy pénzolvasás közben ujjait a szájában meg-megnedvesíti, mert így könnyebben bánhatik a bankókkal. Így olvasta a pénzét *Aradon* *Herbstein* Mária lisztkereskedő nő. Gyakran emelte ujjait a szájához, a melyen pattanás volt. A bankó sok kézen megy keresztül, sok helyen fordul meg s így tele lehet mérges anyaggal. *Herbstein* ujjáról is ilyen mérges anyag kerülhetett a pattanásra, mert vérmérgezést kapott és meghalt.

Elhunyt kanonok. *Wesinger* Károly, *esztergomi* prelátus-kanonok kedden reggel, 63 éves korában elhunyt. Csütörtökön temették el, nagy részvét közt. Az előtt a budai királyi vár plébánosa volt.

Elhunyt 101 éves asszony. *Rugonyán* Márta 101 éves asszony meghalt. Az öreg asszonyság soha sem volt beteg, s mindvégig kellő szellemi frissességgel, jó egészséggel, rendes halló és látó képességgel volt megáldva.

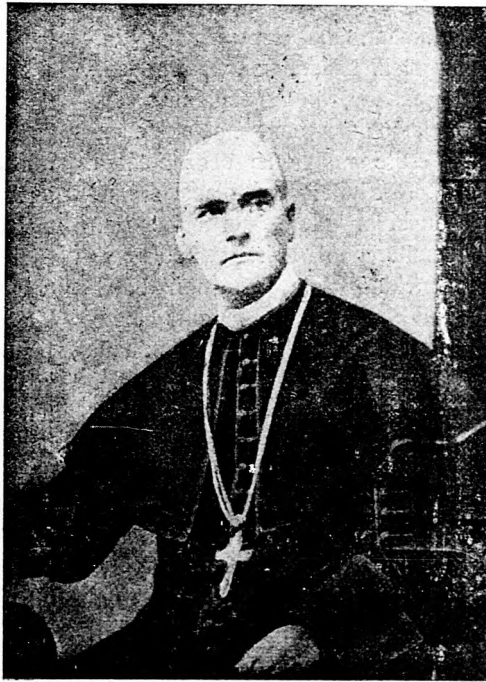
Lázadás a kórházban. Furcsa lázadás híre érkezik Szabadkáról. Az ottani kórház bőrbajos osztályának betegei kedden fellázadtak, mert a tej összement, s e helyett levest kaptak reggelire. A betegek rárohantak az orvosra és ápolónőkre, előbb megverték, azután kidobták őket. A lázadást vezető *Csábrányi* János és *Kőrös* József iparos segédek a rendőrség letartóztatta.

A katonai irodák ellen. A kereskedelmi miniszter valamennyi másodfoku iparhatósághoz leiratot intézett a részben iparigazolvánnyal, részben pedig ilyen nélkül is működő *katonai irodák* dolgában. Ezek a irodák — mondja

a miniszter — abból élnek, hogy a magánfelek ügyes-bajos dolgait intézik a katonai hatóságok előtt. Ezen ügyek azonban az ügyvédek teendői közé tartoznak. A törvény pedig zugírásnak nevezi azt, a ki ügyvédi diploma nélkül ártja magát belé az ügyvédi teendőkbe s erre büntetést szab, a miniszter tehát arra hívja föl az említett másodfoku iparhatóságokat, hogy a működő katonai irodáktól a kiadott iparigazolványokat vonják vissza, új iparigazolványokat ne adjanak ki és az irodát csukják be.

A magyar-osztrák katonai léghajó. *Zeppelin* gróf — daczára a hajóját ért szerencsétlenségnek — mindenesetre bebizonyította, hogy a kormányozható léghajó immár nem tartozik a megvalósíthatatlan ábrándok sorába. Minden állam azon van most már, hogy kormányozható léghajója legyen s így az osztrák és magyar monarchia is épít ilyen léghajó alkalmatosságot. E léghajó szerkezete eltér a *Zeppelinétől*. Már meg is kötötték az első példány előállítására vonatkozó szerződést.

Adomány az oláh újságíróknak. *Puskáriu* János lovag, a magyar királyi Kuria nyugalmazott bírája, 50.000 koronás alapítványt tett az oláh újságírók segítőalapjának megteremtésére. A 80 éves öreg ur kijelentette, hogy ezen cselekedetének nincs politikai háttere; 14 éves korában a „*Gaseta Transylvania*” című újságot lelkesedésből oszto-

† Szmrecsányi Pál váradi püspök.

gatta s így adományával Puskáriu ezt az ifjúkori emlékét kívánta megörökíteni.

A vácz-rétsági rablókat elfogták. Szerdán a sziléziai Teschen városban négy horvát munkás ötlött a rendőrség szemébe, kik üzletről-üzletre jártak vásárolva és mindenütt vadonat új magyar ötkoronással fizettek. Azután kimentek a pályaudvarra. Ekkor a rendőrök kérdőre vonták őket. Felelet gyanánt a horvátok pisztolyból löttek a rendőrökre és vad futásban kerestek menekülést. Hosszu hajszá után sikerült belőlük hármat elfogni. A vallatás kiderítette, hogy ők a vácz-rétsági rablógyilkosok, a kik a sok ezüst pénzt elorozták. Nemsokára átszállítják őket a pestvidéki ügyészség fogházába. Az elfogottak névszerint Marovics Mirkó, Orlics György és Grolics Mihály, merően tagadják a bűnt, de táviratok váltása által bizonyos lett, hogy ők az ipolyvölgyi vasútnál dolgoztak. Az áldozataik még most is súlyos betegek, de az elfogatás hírének nagyon megörültek. A Teschenből már ideküldött arczképekről azonnal felismerték támadóikat. — A gyilkos horvátok Oderbergen át Amerikába igyekeztek. A tescheni rendőr, a ki elsőnek figyelte meg őket, mikor a boltokban ezüst pénzzel fizettek, 3000 korona jutalmat kap.

~~~~~

Krisztus és a démonok.

A démonok korlátozott lelkek.

Noha tanította Jézusunk, hogy hatalmas lelkek a démonok, de tanította azt is, hogy hatalmuk nem korlátlan; hanem találunk ellenkező erőre, mely őket megzabolazza. Ilyen erőre találtak a Jézus személyében, a ki kiüzte őket a megszállott emberekből. Krisztus bebizonyította nekünk, hogy a démon hatalmas, de azt is bebizonyította, hogy ő még hatalmasabb. Azért mondhatta magáról (János 14, 30.): „E világ fejedelmének semmije sincs rajtam!” És magyarázta tanítványainak, hogy ugyan közel vagy az óra, melyben a démon megkinozza és halálra hurcolja őt, de nem mintha rajta hatalma volna, hanem hogy az Atya akarata teljesedjék. Viheti hát halálra is, de kísértésbe nem, mert nincs olyan pont Jézusban, melybe joggal kapaszkodhatna. — Egy al-

kalommal hálót vetettek Jézusnak a farizeusok és pénzdarabot tartván eléje (melyen a római császár arca volt látható vésetben) megkérdezték: „Illő-e, hogy mi (a szabad Izrael fiai!) adót fizetünk ennek a császárnak?” Az volt a kérdés célja, hogy Jézus szavából aztán vagy a császár ellen olvassanak ki nyilatkozatot, vagy Izrael szabadsága ellen. De Jézus nem adott nekik alkalmat a vád kovácsolására, mert így felelt: „Adjátok csak oda a császárnak, a mi a császáré (hiszen az ő arczképe van a pénzre sajtolva!) az Istennek pedig adjátok azt oda, a mi az Istené” (mert lelkekre megint annak a képe van sajtolva!) és ezt ugyanaz az ajk mondotta, melyik mondhatta, hogy Sátánnak semmi joga hozzá!

Ha Jézus valaha személyes bűnt követett volna el, akkor lett volna joga a Sátánnak ő hozzá. „A ki bűnt követ el, a bűnnek rabja” (János 8, 84.). De Jézus sohasé vétkezett, hiszen nyíltan fel is vetette a kérdést: „Ki fed meg engem közületek bűnről?” Ha tehát Jézus soha bűnbe bele nem egyezett, akkor a démonnak nem is volt csatlakozási pontja a lelkéhez. Az egész akkori világ kész működési tere volt a sáttáni fejedelemségnek, de a názáreti tanítóban korlátra bukkant. Jézussal szemben hasztalan volt minden kísérlete.

Hogy a démonok hatalma egyáltalán korlátolt, az már abból is tudni való, hogy hiszen Isten alá vannak rendelve. Isten számon tartja minden teremtményét, még azt is, ki tőle elszakadt és ördög lett; ismeri utait és látja a hálókát, miket vet, hogy ellenséges indulatát az emberek zaklatásában és buktatásában kimutassa. Jézus előre megmondotta, hogy a világ végitelete előtt, mikor aztán létrejö az örök béke, a démon minden erejét meg fogja feszíteni, hogy világi uralmát mégis megállapítsa. Ezt tehát tudjuk, hogy így lesz, mielőtt a Sátán maga tenné. A démonok nem tudják, mikor lesz vége a világnak, valamint a hü angyalok sem tudják; ennek titkát magában tartja a Mindenható. Tehát a démon hatalma még abban is korlátolt, hogy

mikor vége lesz a teremtett világnak, akkor vége lesz az ő hatalmának is. A büntelen Üdvöztető egy izben a Bethesda-tó partján meggyógyított egy inaszakadt embert, ki már harmincznyolcz éve szenvedett. (János 5, 14.) Ugyanakkor megbocsájtotta neki vétkeit is. Tehát miután megszabadította a betegségtől, mint következménytől, meg akarta szabadítani a bűntől is, mely miatt beteg lett, vagyis mely által a démon rajta jogot nyert. Jézus e szavakkal bocsátotta el a gyógyultat: „Lásd, most meggyógyultál; menj és ne vétkezzél azonban többé, nehogy még rosszabb sorod következék!” Övta őt, ne ujtsa meg a Sátán jogát magán, mert annak nagyobb bajok és örök kárhozat lehetnek a következményei. Máskor egy köszvényzuzott embert elsőb oldott fel a bűneitől és csak aztán gyógyította meg. Ezzel is tanította, hogy a bűn miatt van joga rajta a démonnak, azért gyötörheti, mert hisz a bűn által rabul adta magát e gonosz szellem kezére. De tanította azt is, hogy neki (Jézusnak) van joga arra, miszerint a démoni jogot megsemmisítse és a rabot szabad emberre avassa újra.

Ezt a hatalmát — hogy bűnöket megbocsáthat és a démon jogát meggyötörheti — Jézus átruházta apostolaira és tanítványaira e szavakkal (János 20, 21): „A kiknek megbocsájtjátok a bűnt ti, annak meg lesz az bocsátva mennyekben is!” Krisztus eme nagy horderejű szavai érvényben maradnak mind a világ végéig és itt ismét korlátra bukkann a démon, mert ime, el kell hagynia a terepet, mikor az apostoli szó felhangzik: Ego te absolvo!

Láttuk a korábbi tárgyalásból, hogy e világ fejedelmének a műve a halál. Ennek erőszakát és kitérhetetlenségét neki kell tulajdonítanunk. Magyarosan azt mondhatnók, hogy neki köszönhetjük. De e téren is van korlát a démoni hatalom ellen, mióta Jézus megjárta a földet. „Lányka kelj fel!” szölt Jézus és feltámadt halottaiból Jairus lánya és visszaadatott szüleinek. Vagy mikor a naimi városkapuban koporsót

visznek
közö
„Ifjú, sz
és öleli
mében.
négy na
ki!” és
halálnak
lott voln
véreihöz
vissza k
áldozatá
hangzik.

Mikor
vitte, ak
zus (Ján
feltámad
oka a j
a jó Lán
forrása
költését
arról, h
szerint
és ekkor
hítet, n
feltámad
elkövetk
nitotta
közt har
hanem a
van hat
visszakö
erősebb
vissza r
ezt meg
is korlá
is kizár
Sátán
tust is r
lett voln
nak is b
halál va
szerette
mit az
14, 31.)
mességr
Krisztus
éjszakán
és kis i
tének s
soká tar
harmadr
a mi M
bebizony
feltámad
Az a f
korlátot

visznek s Jézust meghatja a siránkozó anya fájdalma, szól a holthoz: „Ifju, szállj ki!” és felkél az legott és öleli anyját a viszontlátás örömeiben. De bekiáltott Üdvözítőnk a négy napos sirba is: „Lázár, jöjj ki!” és ki kellett őt bocsájtania a halálnak, hogy, noha már-már osztott volna, visszatérjen gyászoló testvéreihez. Az embergyilkos Sátánnak vissza kell engednie karmaiból az áldozatát, ha Jézus parancsa feléje hangzik.

Mikor Lázár felköltését véghezvitte, akkor így jellemezte magát Jézus (János 11, 25.): „Én vagyok a feltámadás és az élet!” Jézus volt oka a jaurusi sarj, a naimi ifju és a jó Lázár feltámadásának és ő lett forrása az ő új életüknek. Lázár felköltését nem kérte Márta, de szólt arról, hogy ő hisz — a zsidó tan szerint — a testnek feltámadásában és ekkor igazította ki Jézus a hölgy hitét, mondván, hogy az általános feltámadás és új élet ő általa fog elkövetkezni e világra. Nem azt tanította tehát, hogy neki egyebek közt hatalma van a halál fölött is, hanem azt, hogy kizárólag csak neki van hatalma rá, valakit a haláltól visszakövetelni. A Sátán egyik leg-erősebb vára a kéréhetetlen és vissza nem adó „halál”, de Jézus ezt megvitte és Sátán hatalmát itt is korlátozta, sőt a várból foglyokat is kiszabadított.

Sátán az ő angyalai által Krisztust is megölte, de nem mintha joga lett volna rá, nem mintha Krisztusnak is be kellett volna vonulnia a halál várába, hanem mert Krisztus szerette az Atyát és megtette azt, a mit az Atya neki parancsolt. (János 14, 31.) A szeretetnek és engedelmességnek műve volt az, hogy Krisztus türe, mikép a Sátán őt egy éjszakára a halál várába befoghassa és kis időre az ő emberi természetének szünetet okozzon. De nem soká tartott az a diadal. Azzal, hogy harmadnapra önerejéből feltámadott a mi Megváltónk, ugyancsak erősen bebizonyította, hogy ő az élet és a feltámadás...

Az a Krisztus, ki Sátán hatalmának korlátot von a halál és a bűn terén,

nyilatkozatot adott, mely szerint Péterre — mint közziklára — alapítja meg az új szövetség egyházát. És megmondotta, hogy dönthetetlen, szilárd, tipratlan lesz ez az egyház, az üdvösség egyháza, akármennyire fogja megfeszíteni minden erejét a Sátán. „Nem vesznek azon erőt a pokol kapui!” (Máté 16, 18.) Tizenkilenc teljes évszázad tesz tanúságot ezen szavak igazsága mellett; ránk köszöntött immár a huszadik évszázad is és látjuk saját szemünkkel, hogy az egyházzal szemben korlátozva van a sátáni erő, sőt az egyház hatalmat gyakorol fölötté olyat, minőt gyakorolt életében maga Jézus és azután az ő első tanítványai — az apostolok. És mind a világ végéig hatalmasabbik, erősebbik fog maradni az egyház.

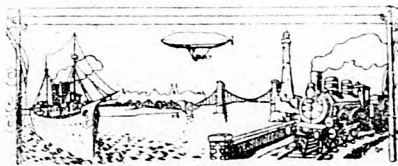
Maga Jézus hasonlította a Péterre alapozott egyházat juhakolhoz, melyben ő mint jó pásztor legelteti nyáját. „Örök életet adok én nekik. Nem veszhetnek el soha, mert soha se ragadhatja ki senki kezem közül őket. A hatalom, melyet én az Atyától kaptam, nagyobb minden más hatalomnál és azt el nem veszi tőlem senki, akárcsak az Atya hatalmát nem veheti el senki.” Ilyen ígéretet és biztatást adott Jézus nekünk (János 10, 28.) és így nyilatkozott a felől, hogy ellentálland ő maga életünk a démonnak, mert nyáját örökké létben akarja tartani: igazán életben, a szó szoros értelmében. Maradandó vesztünket tehát többé nem okozhatja a gonosz ellenség... korlátolva van hatalma... határt szabott neki a jó pásztor és ez a pásztor hatalmas, mert az örök Atya az ő Atyja! A szabad akaratú felékesített ember csak annyit tegyen meg, hogy egyrészt meg ne hiúsítsa a mennyei segítő erőt, másrészt éljen a felkinált oltalommal, számíton rá, tartsa tudatában és reméljen, bizzék.

Mert szabad akaratától nem fosztja meg a jó pásztor az ő juhocskáit. Ez már nem áll az isteni tervben. Az embernek szabad akaratából kell az egyházhoz csatlakoznia, szabad akaratból maradjon meg benne, vagy hagyja el. Ha az utóbbira határozzák el magukat, akkor egészen saját

akaratukból mondanak le a mennyei Atya és Jézus oltalmáról, hatalmas pártfogásáról. Ha azután lelküket a démon meggyilkolja és számukra az örök kárhozottat megszerzi, akkor ezt csak saját számlájukra írhatják.

Mikor az ember szabad akaratából magát így vagy elhatározza, akkor ő maga is abba a helyzetbe jut, hogy a démoni hatalomnak korlátot állíthat. Ugyanis, ha nem vétkezik, akkor a világ fejedelmének nem is lesz joga hozzá. Azért mondá a Megváltó a közzvényűzta embernek: „Ne vétkezzél többet!” Akvinói szent Tamás tanítása szerint ugyan a démon elég hatalmas ahhoz, hogy elhitesse az emberrel, miszerint neki ezt vagy azt a bünt most már — szükségképpen — el kell követnie de nincs akkora hatalma, hogy ilyen szükségét igazán létrehozson! Mig az ember a bűnbe önként bele nem egyezik, addig a démoni kísértés mindenkor sikertelen marad és soha, de soha sem kell embernek „szükségképpen” vétkeznie. Ha pedig bizonyos esetben az ember nem rendelkezik szabad akaratával, akkor nem is határozhatja el magát szabadon a bűnre, akkor tehát nem is vétkezik, bár a végbevitt cselekedet egyébként bűnös volna!

(Folytatása következik.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Nagy tüzek a külföldön. Nagy tüzek pusztítottak a külföldön. *Pokrovskoje-Kobovo* orosz város megégett. Ötszáznál több ház esett a lángok áldozatául. — *Amerika* Britt-Kolumbia államában meggyult egy erdő. Az óriás tűzvész átesapott a vidékre is. *Fermie* városát úgy elpusztította, hogy csupán 10 háza maradt meg. Ezenkívül még 6 város pusztult el. *150 ember odaveszett.* A kár 5 millió dollár.

Regényes viszontlátás. Cipriani Kamilló, az egykor sokat legetett olasz gróf igazán csodával határos uton-módon ösmerkedett

meg csaknem 40 év előtt elhagyott s azóta elveszettnek hitt leányával. 1870-ben Angliába menekült, ott elvette egy előkelő család leányát; leányuk született, azt *Fulvia, Lavinia, Itala, Thoma* nevekre keresztelte. III. Napoleon bukása után Párisba ment s ott résztvett a kommün harcaiban. Numeába küldték, ahonnan csupán 1880-ban tért vissza Londonba, de családját már nem találta. Neje meghalt, kis leányát pedig ösmeretlen helyre vitték el a rokonok. Már le is mondott a feltalálás reményéről amidőn e napokban egy francia városkából érdekes levelet kapott. *Wely* nevű festő írta neki, hogy az ő neje aligha nem a Cipriáni leánya. Az apa odasiatott, a *Welyné* kezében levő okmányokból kisért, hogy a hölgy csakugyan az ő régi elveszettnek hitt gyermeke. *Welynét* ugyanis Franciaországba vitték a rokonok s úgy ösmerkedett meg férjével. Cipriani természetesen leánya közelében telepedik meg.

Víz nélkül való ország. Dél-Olaszországban oly nagy a vízhiány, hogy nekünk arról csupán csak nagy szárazságok idején lehet fogalmunk. *Bariba, Barlettába, Molfettába* kettős fenekű vizek hajókon, naponta több ezer tonna vizet szállítanak, a kikötőkből pedig kocsik szállítják el a nép. *Mola* városában a nép megostromolta a vizet szállító kocsiakat. A csendőrséget e kiáltásokkal fogadták: „*Vizet, mert meghalunk szomjan!*“ Elvégre is néhány száz korsó vízzel csitították el őket. — *Bariban* talajvizet földöztek föl, a mi ott nagy ritkaság. Most gőzszivattyúkkal hozzák felszínre. — *Kedden* végre megkönnyörült a Mindenható a szerencsétlen országban. Megeredtek az egek csatornáival s ezzel véget ért a 18 hónapos szárazság. A földmívelő nép nyomora leirhatatlan.

Viharok a külföldön. Igazi kritikus nap volt aug. 8-ika, mert e napon nem csak Magyarországon, hanem a külföldön is rémes viharok dúltak. *Oláhországban* szélviharok, felhőszakadások száguldottak végig. *Pivestiben* négy embert ölt meg a nagy orkán. — *Olaszországban*, *Ter-*

niben egy ház beomlott s egy gyermeket maga alá temetett; *San-Zeno* mellett feldöntött egy tehervonatot.

Rudini halála. Rudini, Olaszország volt miniszterelnöke, elhunyt. *Crispi* után vette át a kormányt; Olaszországnak az adui vereség következtében megingott tekintélyét helyreállította, az ország megrongált pénzügyeit helyreállította, hazánk és Olaszország jó viszonyát megtartani igyekezett. Nemzetének őszinte részvéte kísérte sirjába.

Rablók egy vonat ellen. Oroszországban semmiképpen nem áll helyre a rend. *Novomadouk*, a gradnói kormányzóság mellett levő város indóházában, huszonöt rabló megtámadott egy vonatot, a melyen 100.000 rubel pénzt szállítottak. Az egyik rabló bombát akart vetni a vonatra, a bomba azonban még a kezében robbant fel s a rablót, két vasuti alkalmazottal együtt, megölte. A többi rablók a pályaudvar előtt álló lovaikra kaptak és elmenekültek.

Utazás az égő erdőn keresztül. *Lisszabon* és *Oportó* közt e napokban meggyult egy nagy erdő. A tűz rohamosan terjedt s a lángok a szó teljes értelmében összecsaptak a vasuti töltés fölött. Egyszerre a völgykanyarulatban megjelent a villámvonattal s irtózatossággal rohant az égő erdőnek. Nem lehetett megállítani, mert a fák felmondták a szolgálatot. Több kilométernyi utat tett a lángok közt. Egy utas sem maradt sebek nélkül. Egyes kocsi már lánggal égtek, mire a vonat kijutott a pokolból. A sebesülteket az oportói kórházba vitték.

Betörők kongresszusa. *Reitzmann* chicagói tudós műveiben leginkább a gonosztevők életével és lelkületével foglalkozott. Legújabbban azt a tervet főzte ki, hogy a betörőket összehívja egy Londonban tartandó nagygyűlésre, hogy ott vitassák meg a hatóságokhoz és társadalomhoz való viszonyukat. A világ minden részéből megígérték megjelenésüket a betörő urak s így igen látogatott kongresszusra lett volna kilátás, ha a rendőrfőnök ki nem jelenti, hogy a kongresszus tagjait — mint gyanús embereket — együt-

egyig letartóztatja. Bizonyára lesznek köztük rég keresett betörők is. *Reitzmann* most azt szeretné kieszaközölni, hogy a rablók, betörők és csirkefogók bántatlanul ülésezzenek Londonban.

A török alkotmány. Törökországszerte készülnek az új választásokra. *Oroszország* különösen lelkére kötötte az új kormányt, hogy szüntesse meg a török tartományokban folyó zavargásokat, mert ha az új rend nem javít a helyzeten, Oroszország erőlyesen folytatni fogja a reformakciót. — Ugyanazt az intést kapták a törökök *Németország* részéről is. — Forrongások vannak különösen *Albániában*; itt a törzsek a hitetlenek kitakarodását követelik, mert — mondják egy kiáltványukban — ha a szultán „felszabadult a gyanús befolyás alól, ök, albánok is korlátlan urai kívánnak maradni a haza vérellátott földjének.“ — Erélyesen fogják az elcsapott miniszterek dolgát is. Valamennyinél házkutatást tartottak s milliókra menő pénzt találtak náluk. E miatt volt hát folytonos pénzzavarban az ország, úgy, hogy a hadseregeket és hivatalnokokat sem tudták fizetni.

Üszküb pusztulása. *Üszküb* török várost nagy szerencsétlenség érte. Keddre virradó éjjel a fél város elégett. A tűz ezer bolti helyiséget pusztított el. Egész utcaszorok égtek el egyszerre; összesen 800 ház pusztult el; leégett két mecset és egy templom is. A kárt 5 millióra teszik; alig volt valami biztosítva.

A perzsa alkotmány felfüggesztése. Perzsa állami tanácsa, a sah parancsára, elhatározta az új alkotmány felfüggesztését. A perzsákat ugyanis nagyon feltízeltte a törökök példája s néhány tartomány egyesesen Törökországhoz akar csatlakozni. Az a kérdés, bizhat-e a sah lázongó hadseregében annyira, hogy népe vágyait megfékezhesse.

Zsebelő pasák. Kezdjük érteni, hogy miért haragusznak olyan nagyon az új törökök a régi rendszer főtisztviselőire. Házkutatásokat tartanak náluk s tömémentelen sikkasztott pénzt találnak valamennyinél. *Riza* pasa volt hadügyminiszternél 120.000

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendelkezése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszínre kiküldi, ki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönököt engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V. Géza-utca 11.) készségesen küld. Az intézet közremüködésének előnyei. 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az aron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárat 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék utójáig fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetettik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

lont (2,750 falkok le. nát 500.0 koronára geny bak élelméből sze. Az vagyonka Zekki pas gatta; n fontról (nyugtát. de nem l a derék az aláírás is kutatn részeti m kát (4,00 de bizony rozzantab csenek. folytatják dezett ray nek a tör

Botrá ban. A pen mos osztrák k közben *Gyorgye* képviselő kést ráni bizonyára

Zepp a kormán lálóját új ot a né lesége. A tiszteletr egy pap végleges pár és mondták

Válás szokások Ázsia fél felbontás például, gedve f élnek, a zába a i jelenti, h sebb bi asszony tyát, tők elre min

ra lesz-
örök is.
kiesz-
örök és
ezzenek

Török-
válasz-
sen lel-
k, hogy
ányok-
t ha az
Orosz-
fogja a
z intést
zág ré-
vannak
törzsek
vetelik,
ányuk-
adult a
albánok
radni a
k.“ —
minisz-
él ház-
menő
tatt volt
az or-
eket és
zetni.

Üszküb
tlenség
él város
lyiséget
k étek
z puszt-
és egy
óra te-
tva.

elfüg-
ácsa, a
az új
perzsá-
a törö-
y egye-
csatlá-
a sah
i, hogy

érteni,
an na-
nyszer
t tartá-
asztott
Riza
20.000

lont (2,750.000 korona) készpénzt fog-
fáltak le. A miniszter összes vagy-
nát 500.000 török fontra (11,500.000
koronára becsülik. Mindezt a szeg-
ény bakák posztójából, czipőjéből,
élelméből, zsoldjából harácsolta ösz-
sze. Az államügyész a csinos kis
vagyonka lefoglalását követeli. —
Zekki pasa a katonai iskolákat igaz-
gatta; nála is találtak egy 70.000
fontból (1,600.000 koronából) szóló
nyugtát. Valamelyik bank állította ki,
de nem lehetett kisútni, melyik, mert
a derék pasa olvashatatlanra tette
az aláírást. Most ezután a pénz után
is kutatnak. — *Rahmi* pasa tenge-
részeti miniszternél 175.000 fontocsk-
kát (4,000.000 koronát) találtak. No
de bizonyos, hogy a török hajóknál
rozzantabbak sehol a világon nin-
csenek. Ha ily szép eredménnyel
folytatják a házkutatásokat, a fölfe-
dezett ragadozványból rendbe jöhet-
nek a török pénzügyek.

**Botrány a szerb skuptcsiná-
ban.** A belgrádi országgyűlésen ép-
pen most tárgyalják a magyar és
osztrák kereskedelmi szerződést. Vita
közben egymást érik a botránások;
Gyorgyevics képviselő *Dragovics*
képviselőt *arczul* ütötte, ez pedig
kést rántott s ha nem fékezik meg,
bizonyára leszurja képviselőtársát.

Zeppelin vigasztalása. Hogy
a kormányozható léghajó ősz felta-
lálóját újra lelkesítse, meglátogatta
őt a német trónörökös és annak fe-
lesége. A trónörökös templomi isten-
tiszteletre invitálta a gróft, melyen
egy pap imát mondott az eszme
végleges diadaláért. A trónörökös-
pár és Zeppelin fenhangon utána
mondták a pap imáját.

Válások a Keleten. Érdekes
szokásokat tapasztalhatunk a Kelet-
Ázsia félvad népei közt a házasság
felbontása körül. Felső-Birmában
például, ha a férj nincsen megelé-
gedve feleségével vagy ha rosszul
élnék, akkor a férj összehívja há-
zába a falu véneit és azok előtt ki-
jelenti, hogy válni akar. A legidő-
sebb birma ekkor a férjnek is, az
asszonynak is átnyújt egy-egy gyer-
tyát, tökéletesen egyformát és adott
felre mind a kettőt meg kell gyuj-

taniok. Ha a nő gyertyája lobban
utolsót, akkor neki és rokonainak
azonnal el kell hagyni a férji házat.
Ha azonban a férj gyertyája elébb
fogy el, akkor az asszony válasz-
that: vagy benn marad továbbra is
a házasságban, vagy követeli, hogy
a férje távozzék ki abból, mikor is
a ház mindenestül az asszonyé ma-
rad. Felelbezés nincs a gyertyás íté-
let ellen. — Kokinkinában a válni
kívánó házaspár elviszi evőpálczáit.
(mik ott a kanál s villa helyett szol-
gálnak) a bíró elé, a ki ketté töri
azokat s ezzel fel van bontva a csa-
ládi kötelék. — Japánban, a régi
szokások hívei közt a válásnak szer-
tartása éppen fordítottja az egybe-
kelésnek. A házaspár együtt jön be
a templomba és térdel le ugyanazon
oltár fokára, melyen az esküvőt tar-
tották. Karjuk egy kendővel egy-
máshoz van kötve. Most jó a pap,
eloldja a kendőt, férfi és nő fölkel-
nek és mindenik a templom más
ajtaján távozik. — Kína északi felén
nem ismerik a válást. Ha a férj rá-
unt asszonyára, épít neki külön háló
házat, de eltartásáról gondoskodni
kötelese.

Lourdes csodatétele. Párisban a
napokban Amette érsek pástorlevelet bo-
csájított ki, amelyben a hitetlenekkel szem-
ben tényekkel óhajtja bebizonyítani azt,
hogy hány beteg nyert testi gyógyulást a
lourdesi Szűz Mária közbenjárása foly-
tán. Ezen esetek megvizsgálására kánoni
bizottságot küldöttek ki, amely megállá-
pitotta, miszerint *Trouvé Klementin*,
Authièrné, *Wuiplièrné*, *Brachmann*
Észter és *Franquissé* asszony súlyos
szervi betegségeikből (többnyire elfajult
tuberkulózis) Isten akaratából, a *Szent*
Szűz közbenjárására gyógyultak ki, tehát
meggyógyulásuk csodatételnek tekint-
hető.

Ezen csodatétele helyre, ahol ezelőtt 50
évvel a boldogságos *Szűz Mária* meg-
jelent, *Hock János* országgyűlési kép-
viselő, kőbányai plébános felkutatása
mellett zárandoklat rendeztetik folyó év
szeptember hó 4-ére a boldogságos
Szűz születése napjára. A zárandoklat
iránt, amelynek — rendező bizottsága alig
pár hete megalakult, oly nagy az érdek-
lődés, hogy a rendező bizottság már most
lefoglalhatta az egész utvonatra a külön-
vonatokat.

Jelentkezéseket elfogad és részletes felvi-
lágosítással szívesen szolgál a »*Szeptem-
beri Lourdesi Zárandoklat Ren-
dező Bizottsága*« (Budapest, IV., Ga-
lamb-utca 4. I. em.).

A szív működése.

Egy amerikai természet-kutató or-
vos érdekes tanulmányt irt a szív
működéséről. A szív szerinte nem
egyéb, mint szívó és nyomó szí-
vattyu. Ez a 15 centiméter hosszú-
ságu és 10 centiméter szélességű
kis gépezet folytonos működésben
van. Perczenként körülbelül hetven-
szer lüktet, tehát óránként 4200-szor,
naponként 100.800-szor, évenként
3,679.200 a lüktetések száma. Min-
den egyes szivdobbanás körülbelül
száz gramm vért áraszt az erekbe
perczenként 0.45 méter sebességgel.
Körülbelül 29 liter vér van az em-
berben, ez három perc alatt futja
végig az egész testet, hogy ismét
visszatérjen a szívbe, melyből kiin-
dult. A szív munka ereje annyi,
hogy azzal 10 métermázsát 46 mé-
ter magasságra lehetne egy lödítá-
sal feltenni. A szívnek naponként
végzett munkája elegendő volna arra,
hogy két kisebb villamoslámpát állan-
dóan világításban tartson.

KEDVDERITŐ.

**A kínai porcellán és a stearin-
gyertya.** Egyik előkelő newyorki
szállóban történt. Egy gazdag hölgy,
a ki több szobát bérelt a szállóban,
eltörte egy csésze alját, a mely régi
és igen drága kínai keszlethez tar-
tozott s a szalon egyik asztalán állt.
Mikor a hölgy elutazott, az egész
keszletnek az árát megfizették vele,
még pedig jó drágán. A gazdag
hölgy fizetett, de nagyon bántotta,
hogy egy csész aljért az egész kesz-
let árát megfizették, s hogy harag-
ját kitöltse, fölment újra a szalomba
és az összes csészéket aljastul a
földhöz verte. A szálló igazgatója

Első magyar villamos erőre
berendezett hangszergyár
a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak,

STOWASSER J.

császári és királyi udvari
HANGSZERGYÁROS
művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült
elismer legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok
felszerelése előnyös feltételek mellett, a legutányosabb árban szállítatik. — HARMO-
NIKAK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO
saját találmány, iskolával 35 firtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Jelentkezési lap.

Beküldendő a

PÁDUAI SZENT ANTAL LAPJA
szerkesztőségénekBudapest,
VIII., Köztemető-ut 8.

Részvevő neve:

Foglalkozása:

Pontos lakcíme: (helység, megye, utca, szám)

Bejelent-e utitársat?

Mi annak neve és foglalkozása:

Melyik osztályban utazik:

A személyenkint befizetendő 20.— korona előleget egy-

idejűleg postára tette, mikor?

Részvételi jegyét hová kívánja küldetni:

Kíván-e beváltani olasz pénzt:

Mennyit?

Hol óhajt a zárandoklathoz esatlakozni?

Van-e valami külön megjegyezni valójára:

Kelt:

olvasható aláírás.

Szállodai elhelyezés:

Az I. és II. osztályú utasok a tartozkodási helyeken mindenütt előkelő szállodákban helyeztetnek el és pedig az I. osztályúak kívánatra egyenkint különg-küln szobát kapnak, a II. osztályúak kettőssel (egymáshoz tartozók) lesznek egy-egy szobában elhelyezve. Az ellátás azonban mindkét osztályban teljesen egyenlő. A III. osztályú utasok szintén szállodákban helyeztetnek el és pedig 2—4 összetartozó személy egy-egy közös szobában.

Étkezés.

3-szor naponta, reggeli, ebéd és vacsorából lesz felszolgáltva. Az élelmezés amelyet a zárandoklat rendezősége nyújt, Zágrábban ebéd-dél vészi kezdetét és visszautazás alkalmával Velenczében a vacsorával szűnik meg.

Kivonatos program és tervezet.

1908. október 1-én Budapesten a keleti pályaudvarról este 10 óra 45 perccor indulnak a III. osztályú zárandokok, mert a Magyar Állam Vasutak gyorsvonatain III. oszt. szakaszok nincsenek. Október 2-án Budapest-k.-p.-u. reggel 7 órakor indulnak az I. és II. osztályú utasok, Fiuméba érkeznek este 7 óra 59 perccor, ahol csatlakoznak az előző napon elindult társasághoz és együttesen szállnak be a Velenczébe este 8 óra 15 perccor induló hajóra.

Október 3-án megérkezés Velenczébe reggel 6 órakor, gondolákon partraszállás, reggeli, vaporeton kiszállítás a pályaudvarra és 11 óra 30 perccor továbbutazás Páduába. Páduában megérkezés után kocskon, illetőleg villamoson beszállítás a már előre kijelölt szállodákba. Az itt tartózkodás programját a rendezőség esetl-ről-esetre fogja a társaságnak tudomására adni.

Október 5-én reggel 7 órakor elutazás Páduából Velenczébe, ahol délelőtt a város nevezetéseit (Szent Márk-templomot, Dogék palotáját stb.) fogják szakavatott vezetők bemutatni, délután pedig kirándulás a világhírű tengeri fürdőre: Lidóra. Este visszautazás Fiuméba. Itt a társaság feloszlík és a jegy érvényén belül kiki tetszés szerint haza utazhatik a rendezőség-től kézhöz kapandó vasuti jegyekkel.

A rendezőség fentartja magának a jogot a menetrenden netán szükséges változásokat eszközölni

Országos zárandoklat Páduába Szent Antalhoz.

Főtisztelendő Beer Károly cs. és kir. nyug. hitvánár, öröszénmártóni piébános ur. lektiveztése mellett rendezzi a

Páduai Szent Antal Lapja.

Utirány:

Budapest — Zágráb — Fiume — Velencze — Pádua — Velencze — Fiume — Zágráb — Budapest.

Indulás:

1908. évi október hó 1-én, illetve 2-án.

Részvételi árák.

I. osztály 210.— korona, II. osztály 160.— korona, III. osztály 98.— korona, mely összegben bennfoglaltatnak: megfelelő osztályú összes vasuti és hajójegyek; az I. és II. osztályú zárandokok részére a hajón hálólhelyek; 4 napi lakás és ellátás és pedig Zágrábban ebéd, Fiumében, illetve a hajón vacsora, Velenczében reggeli, 2 napi ellátás Páduában, 1 napi ellátás Velenczében; kocskik, villamosok, vaporetok és gondolák költségei; belépő-díjak a nevezetességek megtekintésénél, kirándulások és a programokban megjelölt távolabb eső látványosságok költségei, végül: a technikai vezetés az egész utazás tartama alatti, Budapesttől—Budapestig.

Tudnivalók. A jelentkezés feltételei:

Jelentkezni mostantól kezdve egészen 1908. szeptember 15-ig lehet "Páduai Szent Antal Lapja" szerkesztőségénél, Budapest, VIII. ker., Köztemető-ut 8. sz. Jelentkezéskor 20 korona előleget kell beküldeni, a hátralékos összeg pedig 2—3 nappal az elindulás előtt lesz befizetendő ugyancsak a fenti szerkesztőségénél.

Podgyász.

Felkérhetnek az utazásnál részvevők, lehetőleg csak egy, a vasuti kocskikban elhelyezhető utipodgyászt magukkal hozni.

Idegen pénz.

Ezen utazásnál a zárandokoknak csupán kevés olasz pénzre lesz szükségük, miután a részvételi árban a külföldi tartózkodási helyeken való ellátás szintén bennfoglaltatik. Az utazás megkezdése alkalmával a vezetőségénél lehet idegen pénzt a napi árfolyam mellett beváltani.

mostan
k nevezik
vallásos
ria-dalok
títik meg
t. Kedve-
ettek. —
F. J.
s. K. J.
könyv ad
I. Ta-
gyárból
szaléknál
em verhet
n. — Sz.
ág illeté-
acz. Ille-
nk taná-
rnak. —
nem huz-
tén nem.
v. 14-én
Apponyi
T. Zs. A
lához ez
n. Ilyen
ndunk. —
válaszolni,
N. Kép-
17 szám
ék egye-
fordulni.

NETEL.

: N. P.
rdjevac,
ntmklós.
érkezett.
megjött.
se 1909.
on. Elő-
P. M.
rben jár
r. meg-
Még 3
gáli. A
la lapja
postahi-
járás ez
is rekla-
is utána
inek ne
roppant
ediciót.
y-két lap
összeggel.

”
: s
: s
EPE
3. sz.,
észletek

Kettős electromágneses kereszt

gyógyít és felüdít kezeség mellett.

Telefon 45-22.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén neuralgia, vértelenség, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök és egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ischiabajaiban, influenza-ban, s a velejárási hátfájásoknál, különösen ideghántalmaknál a velők járó álmatlanság bájában; a rendetlen vérkeringés bájában s még sok más oly bájában, a melynek a normális orvoskezelés szerint villamosáram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradtat szét a testben s míg egy telőt szinte bámulatos sikerrel gyógyít; másfelől a legháladatosabb ovószert az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálással emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan, volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék 8 koro a. Oly betegségek ellen való, melyek 16 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék 8 koro a. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

MÜLLER ALBERT

Budapest, V/5., Vadász-utca 34.

Legszébb és legczélszerűbb
bérmálási ajándék

egy imakönyv

páduai szent Antal tiszteletére

Vászonkötés	K 1.40
Bőrkötés	2.40
Diszkötés	3.40

Kapható a kiadóhivatalban.

A róm. kath. hívek részére legalkalmasabb és legczélszerűbb ima- és énekes-könyv az

Egyházi népénektár

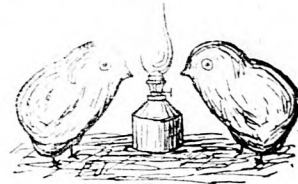
mely 500 éneket és 100 oldal imádságot foglal magában. A ki még nem ismeri ezt a kedves imakönyvet, az addig rendeljen belőle míg a mostani készlet tart, mert később már drágább lesz, miután mind a munkabér, mind pedig a papír ára is feljebb ment.

A papírkötésének ára 70 fillér, vászonkötésű dísz kiadás 1 korona. Minden darabra 10 fillért a könyv árával együtt előre kell beküldeni. 10 darab rendelésénél 1 darab ingyen jár. — Megrendelhető:

Csizmadia Sándor főtan., Zamard, Somogy

Gazdáknak kiválóan fontos!

Jövedelmüket a baromfityesztés által tetemesen növelhetik.

E czélra legjobbak a Partmann-féle csibekeltő és nevelőpépek,

mert kezelésük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók, tartósak. Árjegyzékkel és utasítással készséggel szolgálatot a feltaláló és készítő:

Partmann Jozsef
Budapest, VI. ker., Váci-ut 192.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

Kitünő hatása
vese- és hólyagbajoknál
Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
Üdit, gyógyít!
Orvosilag ajánlva.

Ívó-gyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a **vesemedence** idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a legutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Kapható Budapesten: Édeskút L., ásványvíz-kereskedőnél valamint minden fűszer és csemegekereskedésben.

GÖZCEPLŐ-KÉSZLETEK,

magánjáró lokomobílok, használtak, gyárilag javítottan, kedvező fizetési feltételekre szállít

SEIFRIED HUGÓ,
BUDAPEST,
Katona József-utca 7.

Olcsó cseh ágytollak

5 kiló új fosztott 12 K; fehér, pelyhkönnyű 18-24 K; hófehér fosztott 30-36 K; szállítás franko utánvétellel. Csere és visszavetés a postadíj megterítésével történhetik.
SACHSEL BERNBECK, Lobes 11 Pilsen U.p. Csehország

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő-cserepekből, vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Gyártmányok: Bohn-féle szab. bizt. átfedő-cserepek.
Legolcsóbb, legszebb tetőzet. Képes árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány
szab. biztonsági préselt átfedő-cserep 253. szám.

Pézmány utca és urolami vasút Budapest, VIII., Köztemető-ut 8.